

Sygn. akt V KK 452/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSA del. do SN Mariusz Młockowski

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza,
w sprawie **Z. S.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 28 lutego 2013 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 30 maja 2012 r.,

1. uchyla zaskarżony wyrok w odniesieniu do Z. S. w części dotyczącej orzeczenia obowiązku naprawienia szkody i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania;

2. stwierdza, że wydatki związane z rozpoznaniem kasacji ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W kasacji wywiedzionej na niekorzyść Z. S. od wyroku Sądu Rejonowego w z dnia 30 maja 2012 r. Prokurator Generalny sformułował zarzut rażącego

naruszenia przepisów prawa procesowego, stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., polegającego na rozpoznaniu przez sąd rejonowy sprawy należącej na podstawie art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. do właściwości sądu okręgowego i wniośł

„ o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie IV wobec Z. S. i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G.”

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 28 grudnia 2006 r. prokurator Prokuratury Rejonowej skierował do Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko Z. S. i czworgu innym oskarżonym o popełnienie przestępstw określonych w art. 286 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i innych.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2011 r. Sąd Rejonowy:

I. uznał Z. S. za winnego dokonania zarzuczanych mu czynów i za czyny opisane:

1. w pkt. I-XIV części wstępnej wyroku (z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 k.k.) na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. w pkt. XV części wstępnej wyroku (z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.) na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. orzeczone wobec oskarżonego Z. S. kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił Z. S. tytułem próby na okres 5 lat.

V. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec Z. S. i dwojga innych oskarżonych obowiązek naprawienia szkody w całości, solidarnie na rzecz pokrzywdzonych

VII. zwolnił oskarżonych od kosztów i opłat.

Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu sprawy z powodu apelacji obrońców dwojga współoskarżonych, wyrokiem z dnia 22 lipca 2011 r. uchylił zaskarżony wyrok w stosunku do dwojga współoskarżonych w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach karnych, zaś na podstawie art. 435 k.p.k. (podkreślenie SN) również wobec Z. S. w części dotyczącej środka karnego obowiązku naprawienia szkody i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 30 maja 2012 r. Sąd Rejonowy:

I. skazał Z. S. za czyny przypisane mu wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 5 kwietnia 2011r. i

IV. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec Z. S. i dwojga innych współoskarżonych solidarnie obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz indywidualnie oznaczonych pokrzywdzonych kwot pieniężnych szczegółowo określonych w złotych polskich,

VI. zwolnił oskarżonych od kosztów i opłat.

Wyrok ten zaskarżył apelacją prokurator na niekorzyść dwojga współoskarżonych w części dotyczącej orzeczenia o karze. W apelacji tej prokurator podniósł też, że w sprawie należącej do właściwości sądu okręgowego orzekł sąd rejonowy.

Wyrokiem z dnia 9 października 2012 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w stosunku do dwojga współoskarżonych w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach karnych i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w pierwszej instancji.

Po przytoczeniu dotychczasowego przebiegu postępowania, skarżący wskazał, że – wobec niezaskarżenia – wyrok Sądu Rejonowego z dnia 30 maja 2012 r. w odniesieniu do Z. S., uprawomocnił się w dniu 4 lipca 2012 r.

Wywiódł przy tym, że „orzeczenie to jest (...) obarczone błędem, który polega na tym, że po skierowaniu w tej sprawie aktu oskarżenia nastąpiła zmiana właściwości rzeczowej sądu orzekającego w pierwszej instancji w sprawach o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 k.k., a zatem wystąpiła w niniejszej sprawie bezwzględna przyczyna odwoławcza, określona w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna i to w stopniu niemal oczywistym. Po wniesieniu w rozpoznawanej sprawie aktu oskarżenia (co miało miejsce w dniu 28 grudnia 2006 r.) nastąpiła zmiana właściwości rzeczowej sądu orzekającego w pierwszej instancji w sprawach o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 k.k., o które oskarżony był Z. S.

W art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 64, poz. 432 ze zm.) występki z art. 286 § 1 w zw. z art. 294 k.k. zostały przekazane do właściwości rzeczowej sądów okręgowych. Zgodnie zaś z art. 6 tej ustawy sprawy, w których przed wejściem w życie ustawy rozpoczęto rozprawę główną, toczą się do końca postępowania w danej instancji według przepisów dotychczasowych, jednakże w razie zawieszenia postępowania, odroczenia rozprawy lub ponownego rozpoznania sprawy albo po zapadnięciu prawomocnego orzeczenia, postępowanie toczy się według przepisów w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

W świetle tych unormowań niezasadne było orzeczenie następcze (zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 22 lipca 2011 r., uchylającym wyrok sądu pierwszej instancji), którym przekazano sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd Rejonowy nie zbadał z urzędu swej właściwości, a orzekając w sprawie zastrzeżonej do właściwości sądu okręgowego, dopuścił się uchybienia opisanego w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

W zaistniałej sytuacji, uznając zarzut i wniosek zawarte w kasacji za trafne, należało uchylić zaskarżony wyrok we wskazanej części i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Rozpoznając sprawę, Sąd ten nie powinien tracić z pola widzenia, że wyrok Sądu Rejonowego z dnia 5 kwietnia 2011 r., został uchylony wobec Z. S. w części dotyczącej środka karnego obowiązku naprawienia szkody w oparciu o unormowanie zawarte w art. 435 k.p.k., a więc na korzyść, co określa granice orzekania w postępowaniu ponownym.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

